

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ผนส.(01)ว. 54 /2559 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน เพื่อให้สถาบันการเงินมีวิธีปฏิบัติในการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญของมาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย นั้น

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชน โดยสถาบันการเงินได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการให้บริการทางการเงินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถให้บริการลูกค้าด้วยนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ธปท. จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนให้มีความชัดเจนขึ้นสำหรับการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดที่ปรากฏในประกาศ ธปท. ที่ สนส. 7/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 133 ตอนพิเศษ 170 ง ลงวันที่ 2 สิงหาคม 2559 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบุรณ์ จิตเป็นธม)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 7/2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2559

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6875, 0 2283 6819

โทรสาร 0 2283 5983

หมายเหตุ [] ธนาคารจะจัดให้มีการจัดประชุมชี้แจงในวันที่ ... ณ ...

[X] ไม่มีการจัดประชุมชี้แจง

วิสัยทัศน์ เป็นองค์กรที่มองไกล มีหลักการ และร่วมมือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

ผนสป00-คส550022559083

คส 550	วันที่ 3 ส.ค. 2559
--------	--------------------

1. เหตุผลในการออกประกาศ

การเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สถาบันการเงินจะให้บริการทางการเงินต่าง ๆ กับลูกค้า จึงมีความจำเป็นที่สถาบันการเงินจะต้องมีกระบวนการในการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) ที่สามารถระบุตัวตน (Identification) และพิสูจน์ตัวตน (Verification) ของลูกค้าได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสนับสนุนให้ระบบสถาบันการเงินมีความน่าเชื่อถือและความมั่นคงได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นกระบวนการสำคัญในการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT)

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งภาครัฐและภาคเอกชนได้ร่วมกันผลักดันและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล (Digitization) โดยในภาคสถาบันการเงินได้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการให้บริการทางการเงินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ตระหนักถึงพัฒนาการที่สำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ว่าด้วยการรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนให้มีความชัดเจนขึ้นสำหรับการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนให้สถาบันการเงินสามารถให้บริการลูกค้าด้วยนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้กรอบการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

ประกาศฉบับนี้ยังคงหลักการตามแนวทางเดิมซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เช่น ข้อเสนอแนะของ Financial Action Task Force (FATF) และแนวทางของ Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) รวมทั้งหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลหลักในด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นความจำเป็นในการออกประกาศฉบับนี้เป็นการเฉพาะ เพื่อกำหนดแนวปฏิบัติในรายละเอียดในการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน เนื่องจากเป็นธุรกรรมสำคัญตามที่กล่าวข้างต้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควรยกเลิกแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทยเรื่อง มาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของสถาบันการเงิน โดยให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียว

ผนสป00-คส550 01-25590706

คส 550

วันที่ 06 ก.ค. 2559

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน เพื่อกำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

4. ประกาศและแนวปฏิบัติที่ยกเลิก

ให้ยกเลิกประกาศและแนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้

1) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 77/2551 เรื่อง การกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชน ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551

2) แนวปฏิบัติธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง มาตรการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2551

5. เนื้อหา

5.1 ในประกาศฉบับนี้

“การรับฝากเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินได้รับอนุญาตในปัจจุบัน หรืออาจได้รับอนุญาตในอนาคต

“การรับเงินจากประชาชน” หมายความว่า การกู้ยืมเงินหรือรับเงินจากประชาชน ไม่ว่าจะกระทำโดยวิธีการใดที่สถาบันการเงินได้รับอนุญาตในปัจจุบัน หรืออาจได้รับอนุญาตในอนาคต

“ลูกค้ำ” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า การตกลงให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

“เอกสารแสดงตน” หมายความว่า เอกสารที่แสดงข้อมูลที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้า โดยให้หมายความรวมถึงเอกสารที่แสดงข้อมูลที่บ่งชี้ถึงตัวลูกค้าที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ลายมือชื่อ” หมายความว่า ลายมือชื่อของลูกค้าโดยให้หมายความรวมถึง ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

5.2 หลักการ

ในการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนแบบพบเห็นลูกค้า ต่อหน้า¹ สถาบันการเงินจะต้องทำการรู้จักลูกค้าผ่านกระบวนการระบุตัวตนที่ต้องมีข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าที่เพียงพอ และกระบวนการพิสูจน์ตัวตนที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งโดยปกติจะมีความเสี่ยงสูงกว่าการเปิดบัญชีแบบพบเห็นลูกค้า ต่อหน้า สถาบันการเงินจะต้องมีกระบวนการในการรู้จักลูกค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Know Your Customer: E-KYC) ทั้งการระบุและพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับกรณี การพบเห็นลูกค้าต่อหน้า และต้องมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ในการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน สถาบันการเงิน จะให้ลูกค้าปกปิดชื่อจริง ใช้ชื่อแฝง หรือใช้ชื่อปลอมมิได้

5.3 หลักเกณฑ์การเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน

สถาบันการเงินสามารถเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชนแบบ พบเห็นลูกค้าต่อหน้ากับลูกค้าทุกประเภทได้เป็นการทั่วไป สำหรับการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงิน หรือการรับเงินจากประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีความเสี่ยงสูงกว่าการเปิดบัญชี แบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า ให้สามารถทำได้เฉพาะกรณีลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาโดยสถาบันการเงิน จำเป็นต้องมีกระบวนการในการรู้จักลูกค้าทั้งการระบุและพิสูจน์ตัวตนที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับกรณี การพบเห็นลูกค้าต่อหน้าและมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เข้มข้น เช่น การติดตามความเคลื่อนไหว และการปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้เป็นปัจจุบันที่เข้มข้นกว่าการดำเนินการตามปกติ ตามแนวทางที่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ที่อาจกระทบต่อความน่าเชื่อถือและเสถียรภาพของสถาบันการเงินได้

การเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ถือเป็นบริการผ่านช่องทางใหม่ สถาบันการเงินจะต้องยื่นขออนุญาตต่อฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธนาการแห่งประเทศไทย เพื่อทำธุรกรรมดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคาร พาณิชยให้บริการการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือหลักเกณฑ์ว่าด้วยการอนุญาตให้บริษัทเงินทุน

¹ การที่สถาบันการเงินพบเห็นลูกค้าต่อหน้ากับเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินโดยตรง โดยไม่ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

และบริษัทเครดิตฟองซิเออร์ให้บริการการเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นที่อาจแก้ไขหรือกำหนดเพิ่มเติมต่อไปในภายหน้า แล้วแต่กรณี โดยในการพิจารณาคำขออนุญาต ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาตและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ในการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน สถาบันการเงินจะต้องทำการรู้จักลูกค้า ดังนี้

5.3.1 การระบุตัวตนของลูกค้า

5.3.1.1 สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้าแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างละเอียดในแบบรายการที่สถาบันการเงินกำหนดขึ้น ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีรายละเอียดของข้อมูลตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยวิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16 ทั้งนี้ สถาบันการเงินอาจอ้างอิงรายละเอียดเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ของ Basel Committee on Banking Supervision²

5.3.1.2 สถาบันการเงินต้องจัดให้มีเอกสารแสดงตนของลูกค้าหรือสำเนาเอกสารดังกล่าว เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารอื่นใดที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐซึ่งต้องระบุเลขประจำตัวประชาชนของบุคคลนั้นไว้ด้วย

(2) สำหรับลูกค้าที่เป็นนิติบุคคลจดทะเบียนในประเทศไทย เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ หนังสือรับรองการจดทะเบียนที่นายทะเบียนออกให้ไม่เกิน 6 เดือน เอกสารที่แสดงว่าคณะกรรมการหรือหุ้นส่วนของนิติบุคคลดังกล่าวเห็นชอบให้ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือหนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินของนิติบุคคลดังกล่าว รวมทั้งกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการส่งจ่ายโดยผู้มีอำนาจลงนามรับรองพร้อมทั้งประทับตรา (หากมี)

(3) สำหรับลูกค้าที่เป็นส่วนราชการ องค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ หนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือหนังสือแต่งตั้งหรือหนังสือมอบอำนาจในการทำธุรกรรม รวมทั้งกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการส่งจ่าย

(4) สำหรับลูกค้าที่เป็นสหกรณ์ มูลนิธิ สมาคม สโมสร วัด มัสยิด ศาลเจ้า หรือนิติบุคคลอื่นในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ หนังสือจดทะเบียนของ

² หลักเกณฑ์ของ Basel Committee on Banking Supervision ที่กำหนดใน Annex 4 เรื่อง General guide to account opening ภายใต้ Guidelines เรื่อง Sound management of risks related to money laundering and financing of terrorism <http://www.bis.org/bcbs/publ/d353.pdf>

กระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงอื่นหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รายงานการประชุมคณะกรรมการ หรือหนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือหนังสือแต่งตั้งหรือหนังสือมอบอำนาจในการทำธุรกรรม รวมทั้งกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการส่งจ่ายโดยผู้มีอำนาจลงนามรับรองพร้อมทั้งประทับตรา (หากมี)

(5) สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ หนังสือหรือเอกสารสำคัญอันแสดงว่าได้มีการก่อตั้งบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมายขึ้น หนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือหนังสือแต่งตั้งหรือหนังสือมอบอำนาจในการทำธุรกรรม รวมทั้งกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการส่งจ่ายโดยผู้มีอำนาจลงนาม หรือผู้ที่เกี่ยวข้องรับรองพร้อมทั้งประทับตรา (หากมี)

(6) สำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย เอกสารที่ต้องมีสำหรับลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย ได้แก่ หนังสือเดินทาง หรือเอกสารแสดงตนที่ระบุเลขประจำตัวที่รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญชาติออกให้ หรือที่รัฐบาลไทยออกให้ สำหรับกรณีลูกค้าที่เป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย เอกสารที่ต้องมี ได้แก่ เอกสารที่แสดงการเป็นนิติบุคคลที่หน่วยงานหรือองค์กรที่น่าเชื่อถือรับรองหรือออกให้ไม่เกิน 6 เดือน เอกสารที่แสดงว่าคณะกรรมการหรือหุ้นส่วนของนิติบุคคลดังกล่าวเห็นชอบให้ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินหรือหนังสือแสดงความประสงค์ในการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินของนิติบุคคลดังกล่าว รวมทั้งกำหนดอำนาจและเงื่อนไขในการส่งจ่ายโดยผู้มีอำนาจลงนามรับรองพร้อมทั้งประทับตรา (หากมี)

ทั้งนี้ สำหรับลูกค้าตามข้อ 5.3.1.2 (2) – ข้อ 5.3.1.2 (5) และลูกค้าที่เป็นนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยตามข้อ 5.3.1.2 (6) จะต้องมีเอกสารแสดงตนหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวของผู้มีอำนาจลงนามแทนนิติบุคคลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับกรณีบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ที่ได้รับมอบหมายให้สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรม และบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจให้สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรม (หากมี) เช่นเดียวกับที่กำหนดตามข้อ 5.3.1.2 (1) หรือข้อ 5.3.1.2 (6) แล้วแต่กรณี

5.3.1.3 กรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันการเงินต้องจัดให้มีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ทดแทนการพบเห็นลูกค้าต่อหน้า ได้แก่ ระบบ Video conference ที่เจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินสามารถสัมภาษณ์และสังเกตพฤติกรรมของลูกค้า ณ ขณะนั้นได้ (Real time) โดยมีคุณภาพของภาพและเสียงที่ชัดเจนเพื่อให้มั่นใจว่าเป็นลูกค้าที่ต้องการมาเปิดบัญชีรายนั้นจริง และหากไม่สามารถปฏิบัติได้ สถาบันการเงินจะต้องจัดให้ลูกค้ามาเปิดบัญชีแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้าแทน

ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินต้องการใช้วิธีการหรือเทคโนโลยีอื่นทดแทนนอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ให้สถาบันการเงินยื่นขออนุญาตต่อฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี โดยในการพิจารณาคำขออนุญาต ธนาคารแห่งประเทศไทย จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่รับคำขออนุญาตและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5.3.1.4 สถาบันการเงินต้องจัดให้มีการลงลายมือชื่อสำหรับการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน เพื่อยืนยันการทำธุรกรรมดังกล่าว

5.3.2 การพิสูจน์ตัวตนของลูกค้า

สถาบันการเงินต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารแสดงตนหรือสำเนาเอกสารดังกล่าว รวมทั้งใช้มาตรการที่เหมาะสมในการพิสูจน์ทราบผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า โดยปราศจากความประมาทเลินเล่อ รวมถึงสถาบันการเงินจะต้องจัดให้มีกระบวนการปฏิบัติงานภายในที่รัดกุม ซึ่งจะต้องได้รับการทบทวนเป็นระยะและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ

กรณีลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือผู้แทนของนิติบุคคลที่ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงิน ที่มีข้อมูลในฐานะข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามมาตรฐานขั้นต่ำดังต่อไปนี้

5.3.2.1 กรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้าหรือผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงิน (เช่น เครื่อง Virtual Teller Machine เครื่อง Kiosk เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ) สถาบันการเงินต้องใช้วิธีการดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อยเพื่อตรวจสอบข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้า ได้แก่ (1) สถาบันการเงินต้องตรวจสอบข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าผ่านเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart card reader) โดยสถาบันการเงินอาจพิจารณาใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของข้อมูลและบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้าที่เป็นปัจจุบัน³ และ/หรือระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือของลูกค้า⁴ ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้นด้วยก็ได้ หรือ (2) ในกรณีที่สถาบันการเงินเลือกใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของข้อมูลและบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้าที่เป็นปัจจุบันนั้น จะต้องใช้ระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือของลูกค้าประกอบการพิจารณาด้วย

ทั้งนี้ กรณีที่สถาบันการเงินจะใช้วิธีการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าที่ประกอบด้วยระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือของลูกค้าในกรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า ให้สถาบันการเงินขออนุญาตต่อฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ก่อนดำเนินการ เนื่องจากเป็นการใช้เทคโนโลยีใหม่ ประกอบการให้บริการของสถาบันการเงิน โดยในการพิจารณาคำขออนุญาต ธนาคารแห่งประเทศไทย จะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาตและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

³ ระบบการตรวจสอบข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบสถานะของข้อมูลและบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้า

⁴ ระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือของลูกค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้า

5.3.2.2 กรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน แก่ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ของลูกค้า (เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่) และโปรแกรมระบบงาน (Application) ที่สถาบันการเงินได้จัดเตรียมไว้ สถาบันการเงินต้องใช้ระบบการตรวจสอบสถานะของข้อมูล และบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้าที่เป็นปัจจุบัน³ ประกอบกับระบบการตรวจสอบลายนิ้วมือของลูกค้า⁴ เป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้า

5.3.2.3 หากสถาบันการเงินไม่สามารถปฏิบัติตามข้อ 5.3.2.1 หรือ 5.3.2.2 ข้างต้น ให้สถาบันการเงินปฏิบัติ ดังนี้

(1) กรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน แบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้า อันเกิดจากเหตุจำเป็นที่ทำให้ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือผู้แทนของ นิติบุคคลไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart card) เช่น กรณีบุคคลที่มี บัตรประจำตัวประชาชนแบบตลอดชีพก่อนช่วงที่มีการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ เป็นต้น หรือเหตุจำเป็นที่บัตรดังกล่าวมีข้อบกพร่อง ให้สถาบันการเงินบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสมและรัดกุม เช่น จัดให้มีเอกสารแสดงตนของลูกค้าเพิ่มเติมประกอบการพิจารณา เป็นต้น โดยสถาบันการเงินจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร

(2) กรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้สถาบันการเงินจัดให้ลูกค้ามาเปิดบัญชีแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้าแทน

5.3.2.4 หากสถาบันการเงินต้องการใช้วิธีการหรือเทคโนโลยีอื่น เพื่อตรวจสอบ ข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าทดแทนนอกเหนือจากที่กำหนดข้างต้น ให้สถาบันการเงินยื่น ขออนุญาตต่อฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธนาการแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี โดยในการพิจารณา คำขออนุญาต ธนาการแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับ คำขออนุญาตและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินต้องการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือรับเงินจาก ประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย สถาบันการเงิน จะต้องมีการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับกรณีข้างต้น โดยให้สถาบันการเงิน ยื่นขออนุญาตต่อฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน ธนาการแห่งประเทศไทย เป็นรายกรณี โดยในการพิจารณา คำขออนุญาต ธนาการแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ได้รับ คำขออนุญาตและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5.4 สถาบันการเงินต้องจัดเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารแสดงตน หรือสำเนาเอกสารดังกล่าว รวมถึงภาพ เสียง และการบันทึกรายละเอียดการทำธุรกรรมกับลูกค้า (Transaction log) ในกรณี การเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ในห้องมั่นคง หรือสถานที่ที่ปลอดภัย ณ สถาบันการเงินตั้งแต่วันเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือรับเงินจากประชาชน และเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนด เพื่อให้

ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบ หรือใช้ประกอบในการสอบสวนหรือดำเนินคดี

5.5 บทเฉพาะกาล

(1) กรณีที่สถาบันการเงินยังไม่มีความพร้อมในการพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าในกรณีการเปิดบัญชีเพื่อรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนแก่ลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือผู้แทนของนิติบุคคลที่ทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินแบบพบเห็นลูกค้าต่อหน้าตามข้อ 5.3.2.1 ให้สถาบันการเงินตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้าโดยปราศจากความประมาทเลินเล่อ ตามที่ถือปฏิบัติในปัจจุบันต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินจะต้องใช้วิธีการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ 5.3.2.1 ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2559 เว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยสถาบันการเงินจะต้องแสดงเหตุผลถึงความจำเป็นดังกล่าว

(2) กรณีที่สถาบันการเงินยังไม่มีความพร้อมเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงตามข้อ 5.3.2.3 (1) ให้สถาบันการเงินตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและเอกสารแสดงตนของลูกค้า โดยปราศจากความประมาทเลินเล่อ ตามที่ถือปฏิบัติในปัจจุบันต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินจะต้องกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2559

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 6 กรกฎาคม 2559

(นายวิโรฒ สันติประภาพร)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 6875

คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับประกาศ ธพท. ที่ สนส. 7/2559
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2559

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.	กรณีการเปิดบัญชีเงินฝากให้แก่ลูกค้าที่เป็นลูกจ้างต่างด้าวในงานประมงทะเล เอกสารแสดงตนของลูกค้าที่ใช้ในการเปิดบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วย (1) หนังสืออนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (บัตรสีชมพู) (2) หนังสือคนประจำเรือ (seabook) (3) หนังสือรับรองการทำงานของลูกค้าจากนายจ้าง และ (4) หนังสือผ่านแดน (border pass) ถือว่าเข้าข่ายเอกสารแสดงตนตามหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนดหรือไม่	ตามหลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนนั้น ลูกค้าที่เป็นลูกจ้างต่างด้าวนั้น ถือเป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย ซึ่งเอกสารแสดงตนที่ต้องมีตามหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนด ได้แก่ หนังสือเดินทาง หรือเอกสารแสดงตนที่ระบุเลขประจำตัวที่รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐเจ้าของสัญชาติออกให้ หรือที่รัฐบาลไทยออกให้ ทั้งนี้ เอกสารแสดงตนที่ได้รับระบุในคำถามนั้น เข้าข่ายเป็นเอกสารแสดงตนตามหลักเกณฑ์ที่ ธพท. กำหนด อย่างไรก็ดี หลังจากที่ได้เปิดบัญชีเงินฝากให้แก่ลูกค้ารายนั้น ๆ แล้ว สถาบันการเงินจะต้องมีการประเมินและติดตามพฤติกรรมหรือการเคลื่อนไหวของบัญชีและมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม เพื่อติดตามธุรกรรมต้องสงสัยหรือการใช้บัญชีดังกล่าวเป็นช่องทางในการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย